

Toimintakertomus 2007

Socom

Socom on sosiaalialan asiantuntijuuden keskittymä, joka muodostaa kehittämis- ja yhteistyöverkoston Kaakkois-Suomen kuntien, kuntayhtymien sekä alan koulutus- ja tutkimusyksiköiden, kolmannen sektorin ja alan yrittäjien kanssa.

Visio

Socomin visiona on olla Kaakkois-Suomen sosiaalisen hyvinvoinnin, innovatiivisen osaamisen ja kumppanuuden keskeinen kehittäjä sekä vahva alueellinen hyvinvointipoliittinen asiantuntija ja toimija.

Sisältö

1 YLEISTÄ	5
2 TEHTÄVÄT JA TOIMINNAN TAVOITTEET	6
3 KEHITTÄMISTYÖ	6
3.1 Varhaiskasvatus	7
3.2 Lastensuojelu	9
3.3 Mielensterveys- ja päihdetyö.....	11
3.4 Vammaistyö.....	11
3.5 Vanhustyö	13
3.6 Sosiaalityö	15
3.7 Hyvinvointiteknologia.....	16
4 SOSIAALIASIAMIESTOIMINTA	17
5 TUTKIMUS	17
6 KOULUTUS	18
7 SOSIAALIALAN KEHITTÄMISHANKE JA KASTE-OHJELMA	19
8 VERKOSTOYHTEISTYÖ.....	19
9 HYVINVOINTIPOLIITTINEN VAIKUTTAMINEN	20
10 JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	20
11 HALLINTO	21
12 HENKILÖSTÖ.....	21
13 TALOUS	23

1 YLEISTÄ

Vuosi 2007 oli Socomin kuudes toimintavuosi. Vuoden aikana Socomin toiminta laajeni merkittäväällä tavalla, kun jo aiemmin toimineiden vanhustyön ja varhaiskasvatuksen kehittämissyksiköiden rinnalle saatiin lastensuojelun ja vammaistyön kehittämissyksiköt. Niiden toimintaan osallistuvat lähes kaikki Kaakkois-Suomen kunnat. Kehittämissyksiköt on tarkoitettu pysyväksi rakenteeksi, joskin rahoitus on edelleen määräaikaista. Kehittämissyksiköt toimivat alansa kehittämissasiantuntijoina, lisäävät henkilöstön ammatillista osaamista, kehittävät ja parantavat olemassa olevia asiakastyön muotoja, palvelujen tuotantotapoja ja palvelurakenteita. Kehittämissyksiköiden rinnalla ja osittain niiden koordinoimana jatkui myös muu hanketoiminta eri kehittämisalueilla.

Socomin ja alueen kuntien välinen yhteistyö toteutui mm. sosiaalijohdon työkokouksina, joiden koollekutsujana Socom toimi. Kehittämissyksiköiden ja muu hanketoiminta ulottui laajasti alan käytännön työntekijöihin. Oppilaitosten sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö laajeni ja konkretisoitui Socomin ja kehittämissyksiköiden yhteistoiminnan ansiosta: osaamiskeskus on luonut yhteistyön rakenteita ja kehittämissyksiköt tuovat yhteistyöhön alan tutkimus- ja kehittämistoimintaa edistävän sisällön.

Henkilöstö lisääntyi vuoden 2007 aikana niin, että vuoden lopussa Socomin kehittäjäyhteisö koostui 23 asiantuntijasta. Socomin Kymenlaakson yksikkö Kouvolassa muutti uusiin tiloihin keskustaan, Salpausselänkatu 40:een ja tuli näin yhteistyökumppaneillemme helpommin saavutettavaksi.

Vuosi 2007 oli sosiaalialan kehittämishankkeen viimeinen vuosi. Socom jatkoi kehittämishankkeen alueellisia toimeenpanotehtäviä ja koordinoi hanketyötä. Samanaikaisesti valmisteltiin uutta sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämissuunnitelmaa (Kaste) vuosille 2008 - 2011. Kehittämistyön keskiössä säilyvät ennalta ehkäisy ja varhainen puuttuminen, henkilöstön osaamisen ja riittävyden turvaaminen sekä johtamiskäytäntöjen kehittäminen. Aiempaa keskeisemmäksi tavoitteeksi nousee palvelujen vaikuttavuus, jota pyritään lisäämään mm. uudistamalla palvelurakenteita, sovittamalla yhteen palvelutuotantoa ja palveluprosesseja ja vahvistamalla perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon kehittämistä.

Vuoteen 2007 löi leimansa kunta- ja palvelurakennemuutos, jonka toimeenpanon valmisteluun Socom osallistui. PARAS -hankkeen toimeenpano kuntaliitoksineen ja yhteistoiminta-alueiden muodostamisineen muuttaa sosiaalialan työprosesseja, palvelujen rakenteita, tuotantotapoja ja organisointia. Kaste-ohjelma ja Paras -hanke pyrkivät samansuuntaisiin tavoitteisiin.

Alueella oli vuonna 2007 käynnissä Kouvolan seudun kuuden kunnan sekä Lappeenrannan ja Joutsenon kuntaliitosten sekä Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden valmistelu. Kaikista niistä saatiin myönteinen päätös. PARAS -hanke ja sen toimeenpano alueella tulee vaikuttamaan osaamiskeskusten toimintaympäristöön ja myös niiden rooliin ja tehtäviin. Selvää kuitenkin on, että muuttuvat palvelurakenteet ja uudenlaiset palvelukokonaisuudet lisäävät tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistyön sekä osaamisen ja asiantuntemuksen lisäämisen ja välittämisen tarpeita ja tekevät osaamiskeskuksista edelleen tärkeitä alueellisia toimijoita.

Socom kiittää kaikkia kumppaneitaan hyvästä yhteistyöstä vuonna 2007 ja toivoo sen jatkuvan koko Kaakkois-Suomea hyödyttävällä tavalla.

2 TEHTÄVÄT JA TOIMINNAN TAVOITTEET

Sosiaalialan osaamiskeskusten tehtävät määritellään laissa sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta (1230/2001). Sen mukaan osaamiskeskuksen tehtävänä on turvata toimialueellaan

- sosiaalialalla tarvittavan asiantuntemuksen kehittyminen ja välittyminen
- peruspalvelujen kehittyminen sekä erityisosaamista vaativien erityispalvelujen ja
- asiantuntijapalvelujen kehittyminen ja välittyminen
- sosiaalialan perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen ja käytännön työn monipuolinen yhteys sekä
- sosiaalialan tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan toteutuminen
- muiden osaamiskeskustoiminnan tavoitteita palvelevien tehtävien toteutuminen.

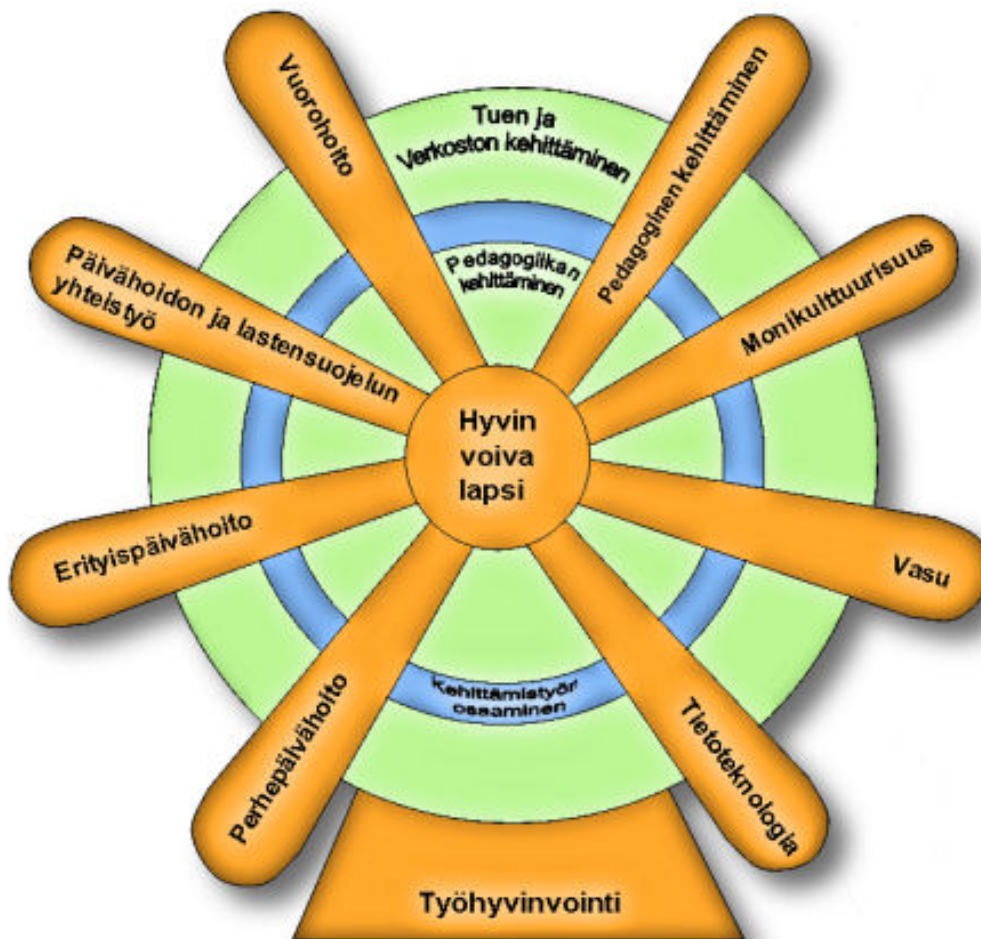
Hallitus tarkensi visiota ja strategisia päämääriä vuonna 2007. Socomin visiona on olla Kaakkois-Suomen sosiaalisen hyvinvoinnin, innovatiivisen osaamisen ja kumppanuuden keskeinen kehittäjä sekä vahva alueellinen hyvinvointipoliittinen asiantuntija ja toimija. Socom koordinoi alakohtaisia kehittämissyksiköitä, jotka ovat sosiaalialan käytännön ja koulutuksen pysyvä rakenne.

3 KEHITTÄMISTYÖ

Socom osallistuu sosiaalialan tutkimus- ja kehittämistyöhön koordinoimalla hankkeita, osallistumalla ja toteuttamalla niitä itse. Seuraavassa esitellään Socomin vuoden 2007 toimintaa kehittämisalueittain kuvaamalla Socomin hallinnoimat kehittämishankkeet sekä hanketyö, johon se osallistui vuonna 2007.

Perustietoja Socomista saa www-sivuiltamme www.socom.fi. Suurella joukolla työelämän edustajia on lisäksi pääsy Socomin Moodle -verkkoympäristöön, johon on koottu runsaasti tietoa, käytännön työvälineitä, keskustelualue sekä linkkejä lisätiedon lähteille sosiaalialan työn eri aihealueilla.

3.1 Varhaiskasvatus

Kuva 1. Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämissyksikön kehittämisteemat

Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämissyksikkö Ruorin toiminnassa on mukana 18 alueen kuntaa. Kehittämissyksikkö toimii kuntien varhaiskasvatuksen tutkimus-, kehittämis- ja koulutustoiminnan koordinoijana. Tarkoituksena on luoda Kaakkois-Suomeen varhaiskasvatuksen osaamiseen, tutkimiseen, oppimiseen ja palveluiden tuottamiseen tähtäävä pysyvä kehittämissyksikkö. Varsinainen työ on organisoitu kehittämissuhteittain, jotka on esitetty kuvassa 1.

Vuonna 2007 varhaiskasvatuksen kehittämissyksikkö Ruori jatkoi aiemmin alkanutta toimintaansa kehittämisteemojen mukaisesti. Yhdeksän kehittämissuhteitä (Perho eli perhepäivähoidon kehittämissuhteitä, Karuselli eli vuorohoito, Pedago eli pedagoginen kehittäminen, Saima eli Länsi-Saimaan kuntien päivähoito kehittämissuhteitä, Lapsen ääni -tiimi, monikulttuurisuustiimi, Lautta eli päivähoito ja lastensuojelun yhteistyöryhmä, tietotekniikka-tiimi ja Erikat eli erityisvarhaiskasvatuksen kehittämissuhteitä) kokoontuivat säännöllisesti kuntien palveluksessa olevien tiimijohtajien johdolla ja työskentelivät tavoitteiden mukaisesti. Tehtyä kehittämissuhteitä koottiin mm. Ruorin verkkoympäristöön. Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen asiantuntijaverkoston luomista jatkettiin ja asiantuntijoita koulutettiin.

Puolimatkan seminaari keräsi salin täyteen ihmisiä keskustelemaan ja kuulemaan varhaiskasvatuksesta.

Ruori kokosi alueen varhaiskasvattajia kahteen foorumiin vuonna 2007. Toinen foorumeista käsitteli hiljaisen tiedon ideologiaa ja toinen pureutui työhyvinvoinnin kysymyksiin. Lisäksi Ruori koulutti tiimien johtajia ja -jäseniä sekä osallistui alueen koulutusorganisaatioiden varhaiskasvattajille suunnattujen koulutusten suunnitteluun. Myös muuta verkostotyötä jatkettiin mm. muiden varhaiskasvatuksen kehittämissuhteiden kanssa. Ruorin väliraportti "Matkalla Kaakkois-Suomessa - varhaiskasvatuksen kehittämissuhteet Ruorin alkutaival" julkaistiin marraskuun lopussa (saatavilla osoitteesta www.socom.fi → [kehittämisaalueet](#) → [varhaiskasvatuksen kehittämissuhteet](#) → [Tietopankki](#) → [Raportteja](#)). Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämissuhteet Ruorin vuosi huipentui hankkeen Puolimatkan seminaariin 28.11., jossa esiteltiin laajasti tehtyä kehittämissuhteita, julkaistiin väliraportti sekä Ruori-juliste.

Varhaiskasvatuksen kehittäminen jatkui edelleen myös Socomin hallinnoimassa PAAPU – Lapsen parhaaksi- sekä Nuorten Palvelu ry:n EPM – varhaisen tuen toiminnalliset mallit – hankkeissa. Ruori koordinoi varhaiskasvatuksen kehittämissuhteita ja huolehti sen suunnitelmallisesta ja alueellisesti kattavasta etenemisestä.

PAAPU – lapsen parhaaksi – hanke tukee Pohjois-Kymenlaakson kuntien varhaiskasvatustyön kehittämistä. Hankkeen tavoitteena on pienten lasten kehityksen riskitekijöiden varhainen tunnistaminen. Vuonna 2007 mallinnettiin päivähoiton yhteistyötapoja eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Lisäksi järjestettiin neljä foorumitapaamista alueen varhaiskasvatushenkilöstölle hankkeen tavoitteita tukevista teemoista oman työn arviointi, reflektiivinen ammattikäytäntö, peruspedagogiikasta erityiseen tukeen ja varhainen puuttuminen kasvatusta ja perheneuvolan näkökulmasta. Hanke tarjosi Huolen puheeksi ottamisen koulutusta varhaiskasvatushenkilöstölle. Kasvatuskumppanuuskouluttaja-koulutuksen kävi kaksi henkilöä. Lisäksi Pohjois-Kymenlaakson perhepäivähoitajille tehtiin osaamiskartoitus hankkeen kannalta keskeisistä osaamisalueista. Sen pohjalta alueelle tehdään vuonna 2008 perhepäivähoidon kehittämissuunnitelma.

EPM- varhaisen tuen toiminnalliset mallit -hanke jatkui yhteistyössä Socomin kanssa. EPM on koulutuksellinen hanke, jossa pyritään vahvistamaan ennaltaehkäisevän työotteen kehittymistä varhaisessa puuttumisessa ja huolen puheeksi ottamisessa. Vuonna 2007 hanke keskittyi tuottamaan alueelle mm. kasvatuskumppanuuskoulutusta.

Varhaiskasvatuksen kehittämisalueella järjestettyihin erilaisiin seminaareihin, tapahtumiin, foorumeihin ja dialogisiin koulutuksiin osallistui vuoden 2007 aikana noin 650 varhaiskasvattajaa koko Kaakkois-Suomesta. Lisätietoja varhaiskasvatuksen kehittämistyöstä saa osoitteesta www.socom.fi → [kehittämisalueet](#) → [varhaiskasvatus](#)

3.2 Lastensuojelu

Lastensuojelun kehittämissyksikkö aloitti toimintansa syyskuussa 2007. Toimintaan osallistuu Kaakkois-Suomen 23 kuntaa. Hankkeessa luodaan pysyvä ja suunnitelmallinen lastensuojelun kehittämistoiminnan rakenne sekä pysyvät käytännöt Kaakkois-Suomeen. Vuosi 2007 oli toiminnan käynnistämisen aikaa, jolloin kartoitettiin kuntien lastensuojelun hankkeet ja työkäytännöt sekä koottiin kehittämissyksikön toimintaan kohdistuvia toiveita, tiedotettiin sen toiminnasta sekä perustettiin kehittämissyhmät. Lastensuojelun kehittämissyksikkö otti haltuunsa verkostokonsulttien, läheisneuvonpidon koollekutsujien sekä huolen puheeksioton kouluttajien ja huolen kartoittajien yhteystiedot ja aloitti verkostopankkitoiminnan ylläpidon, tiedottamisen sekä tilausten vastaanoton. Kehittämissyksikkö viritti myös yhteistyön alueen sijaishuollon hankkeiden kanssa. Kunnat antoivat kehittämissyksikön tehtäväksi uuden lastensuojelulain mukaisen lastensuojelusuunnitelman valmistelun koordinoinnin sekä moniammatillisten lastensuojelun asiantuntijaryhmien muodostamisen käynnistämisen Kaakkois-Suomessa.

Etelä-Karjalan lastensuojelun jälkihuollon kehittämissyysyksikössä jatkettiin toimintaa Lappeenrannan, Imatran, Joutsenon ja Taipalsaaren kunnissa. Hankkeen tavoitteena on kehittää jälkihuoltoa nuorten tarpeista lähteväksi sekä selkeyttää kuntien jälkihuoltotyötä. Hankkeen aikana on työstetty jälkihuoltotyön prosessimalli itsenäistyville nuorille. Se julkaistiin myös valtakunnallisessa Lastensuojelun käsikirjassa. Jälkihuoltotyötä tehtiin näkyväksi www-sivujen ja esitteen avulla. Hankkeessa järjestettiin vertaistukiryhmä ja koottiin yhteen jälkihuoltotyön hyvät käytännöt ja työmenetelmät. Syksyllä nuorten kanssa työskenteleville sosiaali-, terveys-, koulu- ja nuorisotoimen henkilöstölle sekä kuntien perhehoitajille järjestettiin nuoren kannustamiseen liittyvää Life Coach -koulutusta. Työntekijöille järjestettiin myös läheisneuvonpidon koulutusta. Koulutuksiin osallistui yhteensä 36 työntekijää. Nuorten itsenäistymisvalmiuksien tukemiseksi on valmistumassa strukturoitu työskentelymalli, joka tukee suunnitelmallista jälkihuoltotyötä.

Kehittämissyksikkö teki yhteistyötä Saimaan seutukunnan verkostoivan lastensuojeluhankkeen Yhdessä enemmän ja Kouvolan seudun lastensuojelun seutuhankkeen kanssa.

Yhdessä enemmän -hankkeen tavoitteina oli lastensuojelukäytäntöjen yhtenäistäminen Länsi-Saimaan seutukunnalla, lastensuojelun palvelujen saamisen parantaminen, lasten ja nuorten kanssa työskentelevän henkilöstön sekä sosiaalityöntekijöiden lastensuojelun osaamisen lisääminen ja lastensuojelun painopisteen siirtäminen ehkäisevän työn ja lapsilähtöisyyden suuntaan.

Tavoitteisiin pääsemiseksi muodostettiin kehittämistyöryhmiä, järjestettiin koulutusta ja työnohjausta, toteutettiin moniammatillista konsultaatiota sekä mahdollistettiin yhdessä oppimista ja yhteistyön kehittämistä opintopiirissä.

Yhdessä Enemmän- hankkeessa laadittiin Länsi-Saimaan lastensuojelun yhteistyömalli alkaen peruspalveluissa toteutettavasta ehkäisevästä lastensuojelutyöstä. Tämän lisäksi toimintaohje sisältää lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelutyön prosessikuvauksen. Toimintaohjeistuksen tavoitteena on selkiyttää viranomaisten yhteistyötä ja työnjakoa.

Kouvolan seudun lastensuojelun kehittämishankkeen kokonaistavoitteena on ollut lastensuojelupalveluiden saatavuuden turvaaminen ja laadun parantaminen luomalla seudun kuntien yhteinen lastensuojelun palvelurakenne, toimintamalli ja palvelustrategia. Hankkeessa on laadittu selvitys seudun kuntien lastensuojelupalvelujen nykytilasta ja suunniteltu lastensuojelun palvelurakenne ja toimintamalli, joka mahdollistaa laadukkaiden palvelujen järjestämisen sekä edistää ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön saatavuutta ja työssä pysyvyyttä. Erityisenä tarkastelun kohteena on ollut lastensuojelun henkilöstö- ja tehtävä rakenne, sosiaalityön osaamisen kartoitus sekä kuntien lastensuojelun kustannukset. Lisäksi on selvitetty, kuinka paljon seudulla on yksityisiä ja kolmannen sektorin lastensuojelupalvelujen tuottajia sekä mitä palveluja seudulla tuotetaan ja kuinka paljon.

Sosiaalityön osaamisen kartoituksen pohjalta on tehty koulutussuunnitelma, jonka mukaisesti on järjestetty lastensuojelulaki-koulutuksia, työmenetelmä-, alkuarviointi- ja lastensuojelun edunvalvonnan koulutukset. Hankkeessa on lisäksi suunniteltu ja toteutettu avoimuuden tukihenkilötoiminnan ja tukiperhetoiminnan palkkiojärjestelmän yhtenäistäminen ja seudullisen koulutukset.

Kouvolan seudun lastensuojelun kehittämishankkeen suunnitteluvaiheessa tehtiin yhteistä suunnittelua Sippolan koulukodin kanssa. Ajatuksella yhdistää koulukodin erityisosaaminen ja sen kehittäminen Kaakkois-Suomen lastensuojelun kehittämistyöhön. Kuntien tiukassa työvoima- ja talustilanteessa lastensuojelun yhteistyö koulukodin kanssa on kunnille monella tavalla lisäresurssi. Sillä Stakes myönsi Sippolan koulukodille rahoituksen sijaishuollon kehittämisyksikön käynnistämiseksi 2007 – 2009. Kehittämisyksikön käynnistämiseen liittyy SPY-koulutushanke (Sijaishuollon prosessit yhteistyöverkostossa), johon Stakes myönsi rahoituksen samanaikaisesti. Koulutuksen kohderyhmänä ovat olleet Kymenlaakson lastensuojelun ammattilaiset ja yksityiset lastensuojelun palveluntuottajat. Koulutuksen yleisinä tavoitteina on mm. se, että osallistujille syntyy yhteinen näkemys hyvän sijaishuollon edellytyksistä, palvelujen sisällöstä ja tavoitelluista tuloksista, tavoitteena on myös antaa osallistujille konkreettisia työvälineitä sekä malleja palvelujen systemaattiseen arviointiin, kehittämiseen ja dokumentointiin.

Samanaikaisesti Sippolan koulukodille myönnetyn kehittämisyksikkörahoituksen kanssa Stakes myönsi kehittämisyksikkörahoituksen myös Itä-Suomen osaamiskeskukseen tiiviisti linkittyneelle Kasvun Yhteisöille pysyvien lastensuojelun kehittämiskeskusteiden luomiseksi ja koulukotien paikan jäsentämiseksi seudullisessa ja alueellisessa lastensuojelutyössä. Tämä antaa mahdollisuuden yli osaamiskeskusrajojen verkostoitumiseen Sippolan koulukodin ja Kaakkois-Suomen lastensuojelun kehittämisyksikön ja Kasvun Yhteisöjen kanssa.

Lastensuojelun kehittämistyöstä saa lisätietoja osoitteesta www.socom.fi → [kehittämisalueet](#) → [lastensuojelu](#).

3.3 Mielenterveys- ja päihdetyö

Päihdepalvelujen seudullinen kehittämishanke PPS päättyi. Hankkeessa on siihen osallistuvissa kunnissa ja toiminta-alueella kehitetty päihdepalveluja ja päihdetyön osamista seudullisesti, päihdepalvelujen laatusuositusten mukaan niin sosiaali- ja terveydenhuollossa kuin päihdetyön perus- ja erityispalveluissakin. Varhaisen puuttumisen, puheeksioton ja mini-intervention taitoja on lisätty ja juurrutettu kouluttamalla alueelle omia mini-interventiokouluttajia ja järjestämällä kuntakohtaisia mini-interventiokoulutuksia. Lisäksi hankkeessa kehitettiin myös katkaisu- ja vieroitushoitoa perus- ja erityis- sekä avo- ja laitoshoidossa ja päihdepsykiatrista tutkimusta, hoitoa ja kuntoutusta. Osana seudullisia päihdehuollon erityispalveluja kehitettiin päihdehuollon tuettuja ja valvottuja asumispalveluja ja kokeiltiin uutta toimintamallia. Näiden ohella luotiin alueellinen toimintamalli kuvaamalla päihdeasiakkaan hoitopolku, johon on koottu hoitoa ja kuntoutumista tukeva tieto- ja työmenetelmät niin asiakkaan kuin työntekijänkin käyttöön. Hoitopolkuun voit tutustua osoitteessa www.socom.fi → **kehittämisalueet** → **työprosessit**

Lisätietoja saa osoitteesta www.socom.fi → **kehittämisalueet** → **mielenterveys- ja päihdetyö** → **PPS-hanke**.

Valtioneuvosto antoi kesällä 2007 asetuksen ylimääräisestä valtionavustuksesta päihdehuollon kehittämiseen. Sosiaalialan osaamiskeskusten tehtäväksi säädettiin asetuksessa alueellisten päihdepalvelujen koordinaatio, ja niille varattiin osa valtionavustuksesta. Socom on mukana Etelä-Suomen läänin alueella toimivien osaamiskeskusten yhteisessä **Päihdepalvelujen kehittäminen sosiaalialan osaamiskeskuksissa 2007 -2009 - hankkeessa**. Hakemus valmisteltiin vuoden 2007 lopulla ja toiminta käynnistyi tammikuussa 2008. Osa Socomin päihdetyön kehittämissuunnittelijan työpanoksesta suunnataan samaan aikaan käynnistyneisiin Kouvolan seudun päihdestrategia -hankkeeseen ja Etelä-Karjalan kuntien yhteiseen KAMPA - Kartoitus, Arviointi, Muutosmotivointi ja Palveluohjaus päihde-ehtoisissa lastensuojeluilmoituksissa - hankkeeseen.

3.4 Vammaistyö

Vammaispalvelujen laajamittaisen ja monitoimijaisen kehittämisen pilottihankkeena Kaakkois-Suomessa toiminut Kouvolan seudun vammaispalvelujen kehittämishanke päättyi lokakuussa 2007. Hankkeeseen osallistui Pohjois-Kymenlaakson seitsemän kunnan lisäksi lukuisia alueella toimivia vammaisjärjestöjä, Parik-säätiö, Kuusankosken ja Kouvolan vammaisneuvostot sekä Kymenlaakson erityishuollon kuntayhtymä. Hankkeessa oli yhdeksän työryhmää, joiden työskentelyyn osallistui yhteensä 50 vammaistyössä työskentelevää henkilöä. Työryhmätyöskentelyn lisäksi hankkeen aikana järjestettiin vammaistyön eri teemoihin liittyviä työkokouksia ja seminaareja. Hankkeessa valmistuneet opinnäytetyöt sekä loppuraportti ja vammaistyön käsikirja ovat luettavissa hankkeen nettisivuilta www.kouvolanseudunvammaishanke.fi. Kouvolan seudun vammaispalvelujen kehittämishankkeen aikana koottiin laaja työryhmä valmistelemaan Kaakkois-Suomen vammaistyön kehittämissyksikköä.

Vammaistyön kehittämissyksikkö jatkaa Kouvolan seudun vammaispalvelujen kehittämishankkeessa aloitettua vammaispalvelujen palvelurakenteen ja toimintojen kehittämistä laajasti koko Kaakkois-Suomen alueella. Kehittämissyksikkö koordinoi sekä vammaispalvelulain mukaisten palveluiden ja tukitoimien että kehitysvammaisten erityishuollon kehittämistyötä. Kehittämissyksikön toimintaan osallistuvat 23 Kaakkois-Suomen kuntaa, alueen oppilaitokset, sairaanhoitopiirit, erityishuoltopiirit, yksityinen ja kolmas sektori sekä vammaispalvelujen asiakkaat vammais- ja omaisjärjestöjen ja vammaisneuvostojen kautta.

Vuosi 2007 oli kehittämissyksiköstä tiedottamisen ja toiminnan organisoimisen aikaa. Kehittämissyksikkö osallistui Kouvolan seudun vammaispalvelujen kehittämishankkeen arviointiin ja päätösseminaariin. Päättyneessä hankkeessa kertynyt tieto ja tulokset jäivät kehittämissyksikön käyttöön sekä edelleen työstettäväksi ja sovellettavaksi koko kehittämissyksikön toiminta-alueella. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa järjestettiin Esteettä eteenpäin -seminaari Kuusankoskella. Siihen osallistui yhteensä lähes 150 sosiaali- ja terveystoimen, teknisen toimen, järjestöjen ja oppilaitosten edustajaa. Kehittämissyksikkö aloitti yhteistyön Aspa -säätiön kanssa neurologisesti vammaisten ja sairaiden henkilöiden asumispalvelukartoituksen tekemiseksi Kaakkois-Suomessa ja valmistelivat henkilökohtaisen avun kehittämistyön käynnistämistä alueella. Kehittämissuunnittelijat osallistuivat kuntien yhteistyöryhmien kokouksiin ja vammaisjärjestöjen tilaisuuksiin kartoittaen alueellisia kehittämistarpeita ja yhteistyömahdollisuuksia sekä tiedottamalla kehittämissyksikön toiminnasta.

3.5 Vanhustyö

Vanhustyö on Socomin toiminnan kattavin kehittämisalue.: vuoden 2007 aikana toimintaansa ovat jatkaneet Vanhustyön kehittämysyksikkö, Palvelutori-, Terveyttä ja hyvinvointia kulttuurista senioreille -, Harjoittelun kautta vanhustyöhön -hanke sekä InnoELLISenior -ohjelmaan kuuluvat TAAS - Socom, KUTSU – kohtaamisia taiteen äärellä-, SeniorHaavi- ja EuroSenior -hankkeet. Vanhustyön kehittämysyksikkö koordinoi eri hankkeiden työtä ja varmistaa kokonaisuuden tasapainoisuutta. Hanketyöntekijöiden yhteisenä foorumina toimii Socomin vanhustyön asiantuntijoista koostuva Vaasi-työryhmä.

Vanhustyön kehittämysyksikkö sai jatkorahoituksen vuoden 2008 loppuun. Kehittämysyksikön toiminnassa ovat mukana kaikki 24 Kaakkois-Suomen kuntaa. Kuntien ohella yhteistyössä ovat vuoden 2007 aikana olleet mukana monet alueella toimivat järjestöt ja yhdistykset sekä yksityiset palveluntuottajat ja koulutusorganisaatioista ammattikorkeakoulu, toisen asteen oppilaitokset ja avointa yliopisto-opetusta tarjoavat oppilaitokset. Kehittämysyksikkö on ollut suunnittelemassa vanhustyön täydennyskoulutusta, toteuttanut vanhussosiaalityöntekijöiden työkokouksia, vanhus- ja dementiaityöntekijöiden työryhmiä sekä tukenut kuntien vanhusneuvostojen toimintaa koulutusseminaarilla.

Innostavaa dementiaityötä –
koulutuspäivässä omaksuttiin
uusia menetelmiä hoitorutiinien
rikkomiseksi

Palvelutori kotona asumisen mahdollistajana – hanke päättyi vuoden 2007 lopussa. Siinä kehitettiin Imatran, Lappeenrannan, Joutsenon, Rautjärven ja Ruokolahden haja-asutusalueiden vanhuspalveluja. Palvelusetelin, omaishoidon ja palvelurakenteen uudistuksia otettiin käyttöön: luotiin palvelusetelin toimintamallia, yhtenäistettiin osittain omaishoidon maksuluokat ja kriteerit sekä lomakkeet, toteutettiin omaishoitajayhdistyksen kanssa omaishoitajien koulutuskokonaisuus ja suunniteltiin uusia tapoja järjestää omaishoitajien lakisääteisiä vapaita.

Palvelurakenteen kehittämisessä otettiin kohteeksi haja-asutusalueiden kyläkohtaisen palvelurakenteet. Työtä tehtiin yhteistyössä Etelä-Karjalan kylät ry:n kanssa. Palvelurakenteen kehittämiseen liittyi palveluneuvonnan kehittäminen, tiedon kerääminen palveluraken-

teesta ja IsoApu palveluneuvontapisteiden toteutus. Työ jatkuu ikääntyvien palveluportaalien rakentamisena palveluneuvonnan työvälineeksi. osana Senior Haavi -hanketta.

Terveyttä ja hyvinvointia kulttuurista senioreille – hanke oli Haminan, Kotkan, Kuusankosken, Joutsenon ja Lappeenrannan yhteinen verkostohanke, jossa kehitettiin sosio-kulttuurisia työmenetelmiä ikäihmisten psykososiaaliseen kuntoutukseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Vuoden 2007 lopussa päättyneessä verkostohankkeessa aloitettiin Lappeenrannassa, Joutsenossa, Haminassa ja Kotkassa ikäihmisten kulttuurikahvila-, taidepienryhmä- sekä näyttelytoiminta. Lisäksi järjestettiin koulutuksia luovien työmenetelmien käytöstä yhteistyössä Humanistisen ammattikorkeakoulun Joutsenon kampuksen kanssa. Hanke kokosi myös artikkelijulkaisun Katsomosta estradille - Ikäihmiset kulttuurin tuottajina. Teoksessa avataan sosiokulttuuristen työmenetelmien käsitteitä ja annetaan työntekijöille ideoita ja vinkkejä sosiokulttuuristen työmenetelmien käyttöön vanhustyössä.

Harjoittelun kautta vanhustyöhön - hanke toteutetaan Socomin ja Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen yhteistyönä Sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta. Hankkeen tarkoituksena on vanhustyön harjoittelun kehittäminen, harjoittelun ohjaukseen liittyvien toimintatapojen yhdenmukaistaminen ja alan rekrytoinnin vahvistaminen. Yhteishankkeen koordinoinnista vastaa vanhustyön kehittämissyksikkö.

InnoELLI Senior - ohjelma on Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tukema innovatiivisten toimien ohjelma Etelä-Suomen maakuntien liittouman alueella. Ohjelman avulla kehitetään yhteistyössä julkisten, yksityisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa uusia, innovatiivisia toimintamalleja ikääntyneiden hyvinvointipalveluiden tuottamiseksi laadultaan ja kustannuksiltaan tehokkaasti. Socom on mukana InnoELLI Senior-ohjelman kolmessa osahankkeessa: KUTSU- kohtaamisia taiteen äärellä, TAAS-Socom ja Senior-Haavi-hankkeissa.

KUTSU - Kohtaamisia taiteen äärellä -osa-hanke kuuluu Monikulttuurista hyvinvointia vanhustyöhön -hankkeeseen. Ikääntyneiden maahanmuuttajien sosiaali-, terveys- ja kulttuuripalvelujen käytöstä ja tarpeista tehdyn selvityksen pohjalta KUTSU:ssa kehitetään uusia, taidetta välineenään käyttäviä toimintamalleja ikääntyneiden maahanmuuttajien osallistumisen lisäämiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn Haminassa, Kotkassa ja Lappeenrannassa. Vuoden 2007 aikana toteutettiin useita taidepienryhmiä sekä kaksi seminaaria.

TAAS-Socom -osahanke kuuluu TAAS- eli Teknologia-avusteisia asumissovelluksia senioreille -hankekokonaisuuteen. Osahankkeen tavoitteena on edesauttaa teknologian käyttöönottoa ja juurruttamista sekä tutkia ikääntyneiden itsenäistä ja esteetöntä asumista tukevaa teknologiaa yhdessä käyttäjien kanssa Kuusankoskella, Kotkassa ja Lappeenrannassa sekä luoda asiakaslähtöisiä palvelumalleja, jotka syntyvät pilotti-kohteiden käytännön kokemuksen perusteella. Vuonna 2007 hankkeessa pilotoitiin mm. turvallisuuteen, yhteydenpitoon ja hoitajien työn helpottamiseen liittyviä tuotteita ja järjestelmiä. Lisäksi järjestettiin teemaan liittyviä tietoiskutilaisuuksia, teemapäiviä ja yksi seminaari.

Senior-Haavi -hankkeessa on rakennettu palveluneuvonnan seudullista toimintamallia vanhustenhuoltoon. Tavoitteena on ollut kehittää kuntien IsoApu -palveluneuvontapisteistä seudullisesti toimiva verkosto, johon liittyvät kiinteästi hyvinvointialan yrittäjät ja kolmannen sektorin toimijat. Palveluneuvonnan työvälineiksi on rakennettu verkkopalveluja. Työtä on tehty yhdessä Tietomaakunta eKarjala Oy:n kanssa. Palvelupolku -portaali on asiakaslähtöinen ikäihmisille ja heidän omaisilleen suunnattu palvelu- ja verkottumisportaali, josta löytyvät alueelliset seniori -info sivut. Seniori -info sivut kokoavat julkisen, yksityisen ja

kolmannen sektorin palvelutuotannon kunnittain. Kehittämistyölle päätettiin hakea jatkora-
hoitusta Etelä-Suomen EAKR ohjelman Hyvinvoinnin teemahaussa.

Lisätietoja vanhustyön kehittämisestä saa osoitteesta www.socom.fi → **kehittämis-
alueet** → **vanhustyö** ja Inno Elli Senior -hankekokonaisuudesta osoitteesta
www.innoellisenior.fi.

3.6 Sosiaalityö

Sosiaalialan ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimukset ja suositukset tehtäväraken-
teista sekä työntekijöiden lähivuosien eläkepoistuma työmarkkinoilta asettavat sosiaalityön
johtamiselle ja työolojen kehittämiseksi erityisiä haasteita lähitulevaisuudessa.

Aikuissosiaalityön areenat -hankkeessa on viiden Kaakkois-Suomen kunnan yhteis-
työssä vahvistettu aikuissosiaalityön voimavaroja kehittämällä henkilöstön ammattitaitoa,
osaamista ja työmenetelmiä sekä uudistettu asiakastyön prosesseja ja työntekijöiden työn-
jakoa. Vuoden 2007 aikana kolmessa hankekunnassa on lähdetty kokeilemaan moniam-
matillista tiimityöskentelyä. Kokemukset sosiaalityöntekijän, sosiaalihoajaan ja etuuskäsit-
telijän yhteistyömallista ovat sekä henkilöstön hyvinvoinnin että asiakastyön sujumisen
kannalta olleet myönteiset. Sosiaalityön ja -ohjauksen suunnitelmallista työtettä on vah-
vistettu ottamalla käyttöön asiakkaan tilannearvio- ja palvelusuunnitelmalomakkeet. Sosio-
nomiopinnäytetyönä (AMK) on valmisteltu sähköistä aikuissosiaalityön menetelmäpakkaa.

Kuntien sosiaalitoimistojen ja työvoiman palvelukeskusten aikuissosiaalityön työntekijät
ovat kuluneella toimintajaksolla muodostaneet yhteistyöryhmiä ja -verkostoja, joissa on
jaettu yhteisiä huolia ja hyviä käytäntöjä yli kuntarajojen. Seudulliseen yhteistyöhön tähtä-
sivät myös hanketoimintana järjestetyt kaksi teemaseminaaria, jotka tarjosivat työntekijöille
sekä ajankohtaista aikuissosiaalityön tietoa että foorumin esitellä oman työpaikan kehittä-
mistyön tuloksia.

Tulevaisuuden henkilöstöriskejä on kartoitettu laajalla tiedonkeruulla: työntekijöiden osaa-
misen tarpeet selvitettiin henkilöstön ryhmähaastatteluilta ja sosiaalitoimen organisaatioi-
den toimivuutta arvioitiin Psycon Oy:n toteuttamalla laajalla henkilöstökyselyllä. Tuloksia
hyödynnetään aikuissosiaalityön toiminnan kehittämisessä ja täydennyskoulutuksen suun-
nittelussa. Aikuissosiaalityön areenat -hanke jatkuu 30.6.2008 saakka..

Socom on tuottanut useana vuonna arviointitutkimustietoa erilaisista työllisyys- ja osalli-
suushankkeista. Vuoden 2007 aikana valmistui Parik-säätiön tuetun työllistymisen Integ-
hankkeen arviointi sekä käynnistettiin Etelä-Karjalan työvoiman palvelukeskuksen ja Etelä-
Karjalan työhyvinvointiklinikan Työkyky kuntoon -hankkeen arviointi.

Sosiaalityöntekijäpula on alkanut hitaasti hellittää Kaakkois-Suomessa. Loppuvuodesta
2006 alueen kahdessa suurimmassa kaupungissa, Kotkassa ja Lappeenrannassa, kaikkia
sosiaalityöntekijän virkoja hoiti kelpoisuusehdot täyttävä henkilö. Sosiaalityön maisterikou-
lutushjelma on parantanut työntekijätilannetta hieman. Uusi kelpoisuuslainsäädäntö ja
työntekijöiden eläköityminen muodostavat kuitenkin haastavan tilanteen tulevaisuudessa
niin johtamisen, rekrytoinnin, työolojen kehittämisen kuin tehtävärakenteen uudistamisen-
kin suhteen ja edellyttää eri toimijoiden yhteistyötä.

3.7 Hyvinvointiteknologia

Hyvinvointiteknologian kehittämistyössä oli edelleen kaksi painopistettä: sosiaalihuollon tietoteknologian ja asiakastietojärjestelmien hyötykäyttö sekä ikääntyvien itsenäistä suoriutumista edistävän teknologian käytön edistäminen.

Kaakkois-Suomen sosiaalihuollon tietoteknologiahanke Kaason tavoitteena on saada aikaan pysyvä parannus tietoteknologian hyötykäytössä Kaakkois-Suomen kuntien sosiaalitoimissa ja varhaiskasvatuksessa sekä tehostaa palveluprosesseja tietoteknologiaa hyödyntämällä. Kaaso-hanke on osa valtakunnallista sosiaalihuollon tietoteknologian kehittämishanketta (www.tikesos.fi). Kaason toinen vaihe käynnistyi huhtikuussa 2007. Sen tavoitteena on lisätä seudullista yhteneväisyyttä kehittämällä tietojärjestelmiä, työkäytäntöjä sekä dokumentointia. Pitkän aikavälin tavoitteena on saada vertailukelpoista tietoa sosiaalipalveluista ja hyvinvoinnin tilasta alueella.

Kaaso II:ssa keskitytään myös aikuisten sosiaalipalvelujen työprosessien ja dokumentoinnin kehittämiseen sekä yhtenäistämiseen yhteistyössä valtakunnallisen Sosiaalialan tietoteknologia -hankkeen kanssa. Osa Kaaso-kunnista toimii aikuissosiaalityön valtakunnallisena dokumentaatiomääritysten pilottina. Tärkeä kehittämiskohde on edelleen sosiaalihuollon ja varhaiskasvatuksen henkilöstön tietoteknisen osaamisen ja informaatioteknologian hyötykäytön lisääminen. Tätä toteutetaan kouluttamalla työyksiköihin vertaisohjaajia ja kehittämällä itseopiskelumateriaalia. Informaatioteknologian hyötykäyttöä sekä osaamisen lisäämistä käsitellään myös varhaiskasvatuksen alueellisessa tieto- ja viestintätekniikkastrategiassa, joka laaditaan hankkeen toimesta vuosina 2007 -2008.

Socomin hyvinvointiteknologian ja vanhustyön asiantuntijat osallistuivat InnoELLI Senior –ohjelman hankkeiden toteutukseen. Ohjelman osahankkeissa tehostetaan hyvinvointiteknologian käyttöä arjen työssä ja toimijoiden verkottumista koko Etelä-Suomen alueella. Hyvinvointiteknologian kehittämissyhteistyössä ovat toimineet alueen kunnat, ammattikorkeakoulut, Lappeenrannan teknillinen yliopisto sekä Teknillisen korkeakoulun Sotera-instituutti. Lisätietoja saa osoitteesta www.innoellisenor.fi. InnoELLI Senior ohjelman hankkeita on esitelty tarkemmin luvussa 3.5.

4 SOSIAALIASIAMIESTOIMINTA

Socom on tuottanut vuodesta 2005 alkaen sosiaaliasiamiespalvelut Anjalankosken, Elimäen, Iitin, Jaalan, Kotkan, Kouvolan, Kuusankosken, Pyhtään ja Valkealan kuntien asukkaille. Hamina, Miehikkälä ja Virolahti liittyivät mukaan huhtikuussa 2007, josta alkaen koko Kymenlaakson maakunnassa on yhteinen, kokoaikainen sosiaaliasiamies.

Asiamiehen työ on suurimmaksi osaksi asiakastyötä. Se sisältää neuvontaa, tiedotusta, selvittelyä ja asiakkaiden opastusta oikeusturvakeinojen käyttämisessä. Vuonna 2007 asiakastapauksia oli 387. Yksityiskohtaisempia tietoja sosiaaliasiamiestoiminnasta saa sosiaaliasiamiehen vuosittain kunnanhallituksille ja lautakunnille antamasta selvityksestä. Siinä kuvataan asiamiehen asiakas- ja viranomaisyhteistyötä sekä sosiaalihuollon asiakkaiden oikeuksien kehitystä kunnissa.

Sosiaaliasiamies on tiedottanut toiminnastaan ja käynyt kertomassa sosiaalihuollon asiakkaiden oikeuksista ja työstään useiden järjestöjen ja yhdistysten tilaisuuksissa. Asiamies on verkostoitunut Kaakkois-Suomen muiden sosiaaliasiamiesten kanssa ja osallistunut valtakunnallisen sosiaaliasiamiesyhdistyksen toimintaan.

Sosiaaliasiamiehen työssä kertynyttä tietoa on voitu käyttää hyväksi myös kehittämistyössä. Kehittämisyksiköiden ja sosiaaliasiamiehen vuoropuhelu mahdollistaa alakohtaisten kehittämistarpeiden välittämisen osaksi yksiköiden työtä.

5 TUTKIMUS

Socomin oman tutkimustoiminnan painopiste on arviointitutkimuksessa, jossa osaaminen on hyvää kansallista tasoa. Siitä kertovat mm. kaksi Socomin julkaisusarjassa aiemmin julkaistua arviointitutkimuksen alaan kuuluvaa artikkelijulkaisua: Arviointi - avain työn kehittämiseen sekä Arviointi osana sosiaalialan kehittämistä. Vuoden 2007 aikana Socom osallistui seuraavien hankkeiden arviointiin: Parik-säätiön hallinnoima tuetun työllisyyden Integri-hanke, Lappeenrannan kaupungin Neuvolakeskus-, Parikkalan kunnan Ennaltaehkäisy ja kotihoito saumattomasti kärkeen - sekä Etelä-Karjalan työvoiman palvelukeskuksen Työkyky kuntoon -hankkeet.

Sosiaalialan työn kehittämistä tukevan soveltavan tutkimuksen rahoitus on ongelmallista. Sosiaalialan kehittämishankkeen valtionavustuksella toteutettaviin hankkeisiin ei ole saatu tutkimusrahoitusta, vaikka tuloksekas kehittämistyö edellyttääkin siihen nivellettyä tutkimusta. Socomin alueella on kuitenkin tehty hyvää yhteistyötä alueen ammattikorkeakoulujen kanssa ja saatu useita kehittämistyötä tukevia opinnäytetöitä.

Yliopistoyhteistyö Kuopion yliopiston kanssa voimistui uudelleen, kun Etelä-Karjalaan saatiin aluekeskusohjelman rahoituksella hyvinvointialan tutkimus- ja verkostojohtaja, joka aloitti työnsä lokakuussa. Verkostojohtajan sijoituspaikka on Lappeenranta ja tehtäväalueena erityisesti hyvinvointiyrittäjyys. Hyvinvointialan tutkimus- ja verkostojohtaja toimii myös Kaakkois-Suomen linkkinä Kuopion yliopistoon muodostumassa olevaan Hyvinvointitutkimuskeskukseen.

Valtakunnallisen sosiaalialan neuvottelukunnan toimesta vuonna 2007 valmistui esiselvitys monitieteisestä sosiaalipalvelujen tutkimusohjelman perustamisesta.

Helsingin yliopiston yhteiskuntapolitiikan laitoksen, Helsingin yliopiston Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenian Kotkan ja Lahden yksiköiden, Pelastakaa Lapset ry:n alueyhdistysten ja kaakkoissuomalaisten kuntien yhteinen ehkäisevän sosiaalityön, erityisesti perheiden kanssa tehtävän sosiaalityön alueelle suuntautuvan tutkimushanke Empathos jatkui. Siitä saatavat tulokset lisäävät monikulttuurisen sosiaalityön, erityisesti lastensuojelutyön, tietopohjaa ja osaamista alueella. Tutkimustuloksia levitetään Socomin ja lastensuojelun kehittämissyksikön verkostojen avulla kaikkialle Kaakkois-Suomeen. Kehittämissyksikö osallistui myös jatkohankkeen suunnitteluun.

Kehittämissyksiköt luovat omia yliopistoyhteyksiään ja saattavat yhteen tutkimuksen tekijöitä ja alueella havaittuja tutkimustarpeita.

6 KOULUTUS

Osaamiskeskusten perustehtävänä on turvata sosiaalialan perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen ja käytännön työn monipuolinen yhteys. Socomin henkilöstö ja Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson ammattikorkeakoulujen sosiaalialan koulutuksesta vastaava henkilöstö pitävät säännöllisiä työkokouksia. Oppilaitosyhteistyötä tehdään myös yliopistojen ja niiden täydennyskoulutuskeskusten, toisen asteen oppilaitosten ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa. Yhteistyömuotoina ovat mm. täydennyskoulutuksen tarpeiden välittäminen koulutusorganisaatioille, yhteistyö täydennyskoulutuksen suunnittelussa, koulutuksesta tiedottaminen, opinnäytetyöt, harjoittelujaksot sekä käytännönläheisten opintojaksojen suorittaminen kehittämishankkeissa.

Socom järjesti perustehtäviinsä ja eri hankkeisiin liittyvää, hankkeiden tavoitteita tukevaa prosessinomaista henkilöstökoulutusta ja työkokouksia sekä järjesti koulutustilaisuuksia yhdessä eri viranomaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Seminaareihin, koulutuspäiviin ja työkokouksiin osallistui vuoden 2007 aikana pitkälti yli 1 000 sosiaalialan ammattilaista. Osallistujamäärältään suurimpia tilaisuuksia olivat vanhustyön kehittämissyksikön järjestämät dementia-koulutukset, joiden osallistujamäärä oli lähes 300 ja KAASO -hankkeen ATK-koulutukset, joihin osallistui noin 240 varhaiskasvatuksen ammattilaista

Socom järjesti omalle henkilökunnalleen ja muissa organisaatioissa työskenteleville alan projektityöntekijöille sekä projektityön opiskelijoille kehittämistyön osaamista vahvistavan kaksipäiväisen projektityön koulutuksen samansisältöisenä Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa vuosina 2006 - 2007. Koulutuskokonaisuus jatkui syksyllä 2007 saman kouluttajahon toteuttamana yksipäiväisenä Socomin henkilöstölle tarkoitetulla koulutuksella.

7 SOSIAALIALAN KEHITTÄMISHANKE JA KASTE-OHJELMA

Sosiaalialan kehittämishanke päättyi vuoden 2007 lopussa, vaikka osa sen rahoittamista hankkeista jatkuukin vuoden 2009 loppuun. Myös kehittämishankkeen toimeenpanoa varten perustettujen alueellisten johtoryhmien toiminta päättyi. Toiminnasta saatujen hyvien kokemusten vuoksi kaakkoissuomalaisista yhteistyötä päätettiin jatkaa myös uudella Kaste-ohjelmakaudella. Socomin tehtäväksi annettiin kutsua koolle Kaakkois-Suomen kuntien, sairaanhoitopiirien, erityishuoltopiirien, ammattikorkeakoulujen, maakuntaliittojen ja lääninhallituksen edustajat alkuvuodesta 2008 päättämään Kasteen alueellisesta työskentelystä vastaavan sosiaali- ja terveydenhuollon aluetyöryhmän perustamisesta avustamaan Etelä-Suomen aluejohtoryhmää sen valmistellessa alueellista kehittämistoiminnan suunnitelmaa.

Socom osallistui sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen kehittämishankkeen Kasteen valmisteluun. Toimitusjohtaja edustaa osaamiskeskuksia sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunnan aluejaostossa, joka koostuu uusien aluejohtoryhmien puheenjohtajista, Sosiaali- ja terveysministeriön, Stakesin, Suomen Kuntaliiton, osaamiskeskusten ja lääninhallitusten edustajista. Loppuvuodesta käynnistyi osaamiskeskusneuvottelukunnan toimeksiannosta Kaste-Paras -työryhmän työskentely, jossa työstetään sosiaalialan osaamiskeskusten roolia Kaste-ohjelman ja kunta- ja palvelurakennemuutosten toimeenpanossa. Socom on toinen työryhmään kutsutuista osaamiskeskuksista.

Alueen kunnille, ammattikorkeakouluille ja muille toimijoille tiedotettiin Kaste-ohjelman valmistelun etenemisestä ja järjestettiin sosiaalialan kehittämishankkeen alueellinen päätösseminaari.

8 VERKOSTOYHTEISTYÖ

Valtakunnan tasolla sosiaalialan osaamiskeskukset toimivat yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, Suomen Kuntaliiton, Stakesin, lääninhallitusten sekä muiden osaamiskeskusten kanssa. Osaamiskeskusten yhteiset varhaiskasvatuksen, lastensuojelun, päihdetyön, vammaistyön ja vanhustyön verkostot tukevat alueellista kehittämistyötä. Socomin asiantuntijat osallistuivat näiden toimintaan.

Maakunnallisella ja seututasolla jatkettiin yhteistyötä alueen kuntien, maakuntaliittojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden koulutusorganisaatioiden sekä alan järjestöjen kanssa. Tärkeimpiä yhteistyön ja verkostoitumisen foorumeita ovat olleet säännölliset sosiaalijohdon työkokoukset sekä Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson ammattikorkeakoulujen sosiaalialan koulutusyksiköiden kanssa järjestetyt yhteiset työkokoukset. Erityisesti kolmannen sektorin yhteistyö lisääntyi vuoden 2007 aikana, kun kehittämissyöksikköverkosto laajeni ja otti haltuunsa oman alansa kolmannen sektorin toimijat.

Yliopistoyhteistyötä tehtiin Kuopion ja Helsingin yliopiston, Lappeenrannan teknillisen yliopiston sekä Teknillisen korkeakoulun kanssa tutkimuksen, täydennyskoulutuksen ja hankeyhteistyön muodossa.

9 HYVINVOINTIPOLIITTINEN VAIKUTTAMINEN

Socom tekee hyvinvointipoliittista vaikuttamistyötä alueen kunnissa, maakuntien liitoissa, aluekeskusohjelmissa, elinkeinoyhtiöissä ja muissa seudullisissa organisaatioissa osallistumalla oman alansa asiantuntijana mm. ohjelmatyöhön ja hankeyhteistyöhön. Osaamiskeskuksen roolina on tuoda sosiaalisen hyvinvoinnin näkökulmaa tähän työhön. Hyvinvointi, sitä tukevat julkiset ja yksityiset palvelut ja uudet innovaatiot ovat nousemassa keskeiksi aluekehityksen osatekijöiksi ja niiden merkitys työllistäjänä ja tulevaisuuden kasvualana tunnustetaan laajasti. Tämä lisää Socomin merkitystä yhteistyökumppanina.

Vuoden 2007 aikana vaikuttamistoiminta kohdistui sosiaalihuollon ja sosiaalipalvelujen asemaan PARAS -hankkeen toimeenpanossa. Sosiaalijohdon työkokouksissa seurattiin kunta- ja palvelurakennemuutosten etenemistä molemmissa maakunnissa, välitettiin tietoa ja muodostettiin kantaa siitä, mikä on sosiaalipalvelujen paras.

Hyvinvointipoliittista vaikuttamistyötä tehtiin myös yhteistyössä Sosiaaliturvan keskusliiton ja Kymen-Karjalan sosiaali- ja terveysturva ry:n kanssa järjestämällä Sosiaalipoliittiset foorumit sekä Kymenlaaksossa että Etelä-Karjalassa.

10 JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Vuoden 2007 aikana julkaistiin Socomin julkaisusarjoissa seuraavat teokset:

- artikkelijulkaisu Katsomosta estradille - Ikäihmiset kulttuurin tuottajina
- Palvelutorin loppuraportti Palvelutori kotona asumisen mahdollistajana -hanke

Osoitteessa www.socom.fi → **julkaisut** voi tutustua Socomin sähköisiin pdf -muotoisiin julkaisuihin.

Socomin toiminnasta tiedotettiin www-sivuilla, erilaisissa tilaisuuksissa, työkokouksissa ja tiedotteen avulla. Kehittämisyksiköille tehtiin omat esitteet ja yhdenmukaistettiin Socomin julkaisu- ja tiedotustoimintaa. Socomin järjestämistä tilaisuuksista tiedotettiin lehdistölle ja maakunta- ja paikallislehdet uutisoivat lukijoita kiinnostavista tapahtumista. Kaakkois-Suomessa tehtävästä sosiaalialan kehittämistyöstä julkaistiin useita artikkeleita alan ammattilehdissä.

Yleinen ja hankekohtainen tiedottaminen tapahtui pääasiassa sähköisesti. Socomin verkkoympäristön hyötykäyttöä lisättiin vuonna 2007 ja se on laajentumassa kaikkien kehittämissyksiköiden toiminnan osaksi.

11 HALLINTO

Yhtiön hallituksen jäsenet 2007 (henkilökohtainen varajäsen suluissa)

- Perusturvajohtaja **Niina Korpelainen** (pj.) Kuusankoski (sosiaali- ja terveysjohtaja **Eila Kohopää**, Valkeala)
- Vakuutuspiirin johtaja **Ilpo Hakula** (vpj.) Lappeenranta (sosiaalipalvelujen johtaja Marja Kosonen, Lappeenranta)
- Sosiaali- ja terveysjohtaja **Päivi Ahonen** Joutseno (sosiaali- ja terveysjohtaja **Kaarina Paukkala**, Ruokolahti)
- Sosiaali- ja terveysjohtaja **Marja-Liisa Grönvall** Kotka (sosiaalityön johtaja **Anna Liakka**, Kotka)
- Perusturvan toimialajohtaja **Sakari Laari** Kouvola (sosiaali- ja terveysjohtaja **Kristiina Sihvonen**, Anjalankoski)
- Va. perusturvajohtaja **Reijo Lanu** Hamina (sosiaali- ja terveysjohtaja **Marjo Seuri**, Miehikkälä ja Virolahti)
- Sosiaali- ja terveysjohtaja **Taina Porthén** Luumäki (perusturvajohtaja **Hannele Partamies**, Lemi)
- Kaup.hall. vpj. **Heikki Tanninen** Imatra (sosiaali- ja terveysjohtaja **Soili Myllys**, Parikkala)
- Koulutusjohtaja **Päivi Vehmasvaara** Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu (rehtori **Anneli Pirttilä**, Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu)

Hallituksen asiantuntijajäsenenä toimivat koulutusjohtajat **Pirkko Rautaniemi** (31.7.2007 saakka) ja **Seija Aalto** (1.8.2007 alkaen) Kymenlaakson ammattikorkeakoulusta. Lisäksi hallitustyöskentelyyn osallistui sosiaalialan osaamiskeskusneuvottelukunnassa Kaakkois-Suomea edustava yliopettaja **Tuija Nummela** Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulusta. Hallitus kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Yhtiökokous pidettiin kesäkuussa Kouvossa ja siihen osallistui 14 osakkeenomistajaa.

12 HENKILÖSTÖ

Socomissa työskenteli vuoden 2007 aikana yhteensä 27 eri henkilöä, joista neljä toistaiseksi voimassa olevissa ja 23 määräaikaisissa työsuhteissa. Useat työntekijät ovat työskennelleet monissa peräkkäisissä hankkeissa, joista luettelossa on mainittu viimeisin.

Auranen Johanna , KT	kehittämispäällikkö, Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämissuunnittelija Ruori
Auvinen, Pia , YTM	kehittämispäällikkö, Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissuunnittelija 3.9.2007 alkaen, Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissuunnittelija
Bilaledin Sirkku , sosionomi	sosiaaliammattilainen
Hiltunen – Toura Maarit , TtM	projektikoordinaattori, SeniorHaavi -hanke
Kainulainen, Asta , muotoilija (AMK)	projektiassistentti 3.9. - 31.12.2007, TAAS-Socom-hanke
Karjalainen, Juhani , yht.yo	kehittämispäällikkö, Aikuissosiaalityön areenat – hanke 17.8. 2007 saakka
Kiljunen Tuija , yo-merkonomi	taloussihteeri
Kirvesniemi Tiina , KM	kehittämispäällikkö, Paapu -hanke ja Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämissuunnittelija Ruori
Klami Päivi , YTM	kehittämispäällikkö, Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissuunnittelija 2.9.2007 saakka

Kontio Tuula , DI	kehittämissuunnittelija, Kaaso- II –hanke
Korhonen, Sanna , yht.yo, sosionomi (AMK),	projektipäällikkö, Palvelutori-hanke 28.9.2007 saakka
Kortelainen, Kai , insinööri (AMK)	kehittämissuunnittelija
Kotro, Helena , YTM	kehittämissuunnittelija, Aikuissosiaalityön areenat –hanke
Myllärinen Tarja , YTM	toimitusjohtaja
Orkamaa, Anna-Maija , YTM	kehittämissuunnittelija 10.9.2007 alkaen, Kaakkois-Suomen vammaistyön kehittämissyksikkö
Pakarinen, Taija , Tt.yo., fysioterapeutti	projektipäällikkö, TAAS-Socom –hanke
Parkkunen, Niina , TtM,	kehittämissuunnittelija 10.9.2007 alkaen, Kaakkois-Suomen vammaistyön kehittämissyksikkö
Raitanen, Marko , YTL	kehittämissuunnittelija 3.9.2007 alkaen, Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissyksikkö
Romppanen, Sanna , YTM	kehittämissuunnittelija, Etelä-Karjalan lastensuojelun jälkihuollon kehittämishanke
Sipilä Anita , YTM	kehitysjohtaja
Sirén, Tuula , sosionomi (AMK),	kehittämissuunnittelija 1.10.2007 alkaen, Kaaso II –hanke
Suokas, Anu	(osa-aik.) toimistosihteeri 27.7.2007 saakka
Taipale, Minna , kulttuurintuottaja (AMK),	projektikoordinaattori, Terveyttä ja hyvinvointia kulttuurista hanke
Taipale Mona , FM	projektikoordinaattori, KUTSU – kohtaamisia taiteen äärellä -hanke
Vikman, Eija , YTM	kehittämissuunnittelija 3.9.2007 alkaen, Kaakkois-Suomen lastensuojelun kehittämissyksikkö
Ylipää, Pia , yht.yo., geronomi (AMK),	projektipäällikkö, 5.3. - 14.12 2007, Palvelutori-hanke
Ylönen, Paula , sosiaalihuoltaja	kehittämissuunnittelija 3.9.2007 alkaen, Kaakkois-Suomen lastensuojelun kehittämissyksikkö

Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijoita suoritti eripituisia opiskeluun liittyviä harjoitteluja Socomissa. Opiskelijoita oli Etelä-Karjalan sekä Kymenlaakson ammattikorkeakouluista, Etelä-Karjalan ammattiopistosta.

13 TALOUS

Yhtiössä oli 26 osakasta ja sen osakepääoman suuruus oli 27 400 €. Yhtiön osakepääomaa korotettiin suunnatulla osakeannilla laskemalla liikkeelle B -osakkeita, joiden nimellisarvo on 200 euroa. Yhtiön B-osakkeen merkitsivät marraskuussa 2007 Kaakkois-Suomen sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry., Kymenlaakson erityishuollon kuntayhtymä, Lappeenrannan kuntoutus- ja kylpyläsäätiö, Lappeenrannan palvelukeskussäätiö, Laptuote -säätiö, Parik -säätiö ja Sotek -säätiö. Tammikuussa 2008 rekisteröity uusi osakepääoma on 28 800 € ja osakkeenomistajien lukumäärä 33. Näistä A-osakkeen omistajia on 26 ja heillä on yhtiökokouksessa 10 ääntä osakkeiden määrästä riippumatta. B-osakkeen omistajia on 7 ja heillä on yhtiökokouksessa yksi ääni.

Sosiaali- ja terveysministeriön perusrahoitus sosiaalialan osaamiskeskuksille on toimialueen asukasluvun ja pinta-alan mukaan määräytyvä valtionavustus. Socomin valtionavustus vuonna 2007 oli 162 242 €.

Vuonna 2007 kunnilta haettiin asukaslukuun suhteutettua toiminta-avustusta. Toiminta-avustusta maksoi 15 kuntaa ja sen tuotto yhtiölle oli 24 364 €. Kouvolan kaupunki tuki edelleen Socomia tarjoamalla maksuttomat toimitilat Kouvolan toimipisteessä työskentelevälle kehitysjohtajalle ja toimistosihteerille. Perusrahoituksen osuus Socomin kokonaisrahoituksesta vuonna 2007 oli 13,7 % ja muun rahoituksen 86,30 %. Muun kuin perusrahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta on kasvanut koko ajan.

SOCOM
Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy
Laserkatu 6
53850 LAPPEENRANTA
www.socom.fi

SOCOM
Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy
Salpausselänkatu 40 A
45100 KOUVOLA
www.socom.fi

